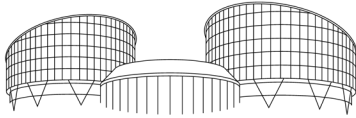

- © [Institutul European din România](#) - Această traducere nu obligă Curtea.
© European Institute of Romania - This translation does not bind the Court.
© Institut européen de Roumanie - Cette traduction ne lie pas la Cour.

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Press Unit
Unité de la Presse

Fișă tematică – Minori migranți însoțiți, luați în custodie publică

Aprilie 2022

Această fișă tematică nu obligă Curtea și nu este exhaustivă

Minori migranți însoțiți, luați în custodie publică

A se vedea, de asemenea, fișele tematice [„Migranți minori neînsoțiți, luați în custodie publică”](#) și [„Migranți luați în custodie publică”](#).

„[V]ulnerabilitatea extremă a copilului este factorul decisiv și are prioritate față de considerentele legate de statutul de imigrant ilegal [...]. [...] copiii au nevoi specifice care decurg, în special, din vârsta și lipsa lor de independență, dar și din statutul de solicitant de azil. De asemenea, Curtea [Europeană a Drepturilor Omului] va observa că în Convenția cu privire la drepturile copilului statele sunt încurajate să ia măsurile adecvate pentru a se asigura că un copil care încearcă să obțină statutul de refugiat beneficiază de protecție și de asistență umanitară, indiferent dacă acesta este singur sau însoțit de părinții săi [...]” (hotărârea [Popov împotriva Franței](#) din 19 ianuarie 2012, pct. 91).

„Măsura privării de libertate trebuie [...] să fie proporțională cu scopul urmărit de către autorități, și anume executarea unei decizii de îndepărtare [...]. Din jurisprudența Curții se poate constata că, în cazul familiilor, autoritățile trebuie să țină seama, la evaluarea proporționalității, de interesul superior al copilului. În acest context [...] există în prezent un larg consens – inclusiv în dreptul internațional – în sprijinul ideii că, în toate deciziile cu privire la copii, interesul superior al acestora trebuie să fie primordial [...]. Protecția interesului superior al copilului implică atât menținerea familiei împreună, pe cât este posibil, cât și luarea în considerare a alternativelor, astfel încât luarea în custodie publică a minorilor să fie doar o măsură de ultimă instanță [...]” (hotărârea [Popov împotriva Franței](#) din 19 ianuarie 2012, pct. 140 – 141).

Dreptul la viață

M.H. și alții împotriva Croației (nr. 15670/18)

18 noiembrie 2021

Reclamanții erau o familie de 14 resortisanți afgani (un bărbat, cele două soții ale sale și cei 11 copii ai acestora). Cauza privea decesul fiicei de șase ani a primei reclamante și a celui de-al doilea reclamant, care fusese lovită de un tren după ce se pare că autoritățile croate le refuzaseră posibilitatea de a solicita azil și le ordonaseră să se întoarcă în Serbia pe calea ferată. De asemenea, privea luarea în custodie publică a reclamanților în timp ce solicitau protecție internațională.

Curtea a hotărât, în special, că: **a fost încălcat art. 2** (dreptul la viață) din Convenție, ca urmare a anchetării ineficiente a decesului copilului; **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, în ceea ce îi privește pe reclamanții copii, care fuseseră ținuți într-un centru de primire pentru migranți care prezenta caracteristici carcerale pentru o perioadă de peste două luni, în condiții materiale adecvate pentru reclamanți adulți; și **a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție, în ceea ce îi privește pe toți reclamanții, ca urmare a faptului că autoritățile nu au demonstrat că efectuaseră procedurile cu respectarea criteriilor de evaluare, vigilență și celeritate necesare pentru a limita cât mai mult posibil luarea în custodie publică a familiei solicitanților de azil. Curtea a hotărât, de asemenea, că **a fost încălcat art. 4** (interzicerea expulzării colective a străinilor) din **Protocolul nr. 4** din Convenție, ca urmare a returnării sumare a șase copii și a mamei acestora de către poliția croată în afara punctului oficial de trecere a frontierei și fără o notificare prealabilă a autorităților sârbe.

Condiții ale luării în custodie publică

Muskhadzhiyeva și alții împotriva Belgiei (a se vedea, de asemenea, infra, „Privarea de libertate”)

19 ianuarie 2010

În octombrie 2006, după ce au fugit din Groznîi (Cecenia), reclamantii – o mamă și cei patru copii ai acesteia (cu vârste de șapte luni, trei ani și jumătate, cinci și, respectiv, șapte ani la momentul faptelor), resortisanți ruși de origine cecenă – au ajuns în Belgia, unde au solicitat azil. Întrucât stătuseră ceva timp în Polonia, autoritățile poloneze au acceptat să soluționeze cazul acestora, în temeiul Regulamentului „Dublin II”¹. Prin urmare, autoritățile belgiene au emis o decizie prin care le era refuzată permisiunea de ședere în Belgia și au primit ordin să părăsească țara. În ianuarie 2007, aceștia au fost plasați într-un centru de tranzit închis, administrat de Oficiul pentru Străini de lângă aeroportul din Bruxelles, unde erau ținuti străinii (adulți necăsătoriți sau familii) în așteptarea expulzării lor din țară.

Date fiind vârsta fragedă a minorilor, durata luării lor în custodie publică și starea lor de sănătate atestată prin certificate medicale în timpul luării în custodie publică, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că respectivele condiții în care fuseseră ținuti minorii în centrul de tranzit închis atinseseră nivelul minim de gravitate necesar pentru a constitui o **încălcare a art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din [Convenția europeană a drepturilor omului](#). Curtea a reamintit în special faptul că extrema vulnerabilitate a unui copil constituia o preocupare esențială și avea prioritate față de statutul de străin aflat în situație de ședere ilegală. Era adevărat că, în speță, cei patru copii nu fuseseră separați de mama lor, dar acest lucru nu era suficient pentru a scuti autoritățile de obligația lor de a proteja copiii. Aceștia fuseseră ținuti pentru o perioadă de peste o lună într-un centru închis, care nu era conceput pentru a găzdui copii, fapt confirmat de mai multe rapoarte citate de Curte. Curtea a făcut trimitere, de asemenea, la îngrijorarea exprimată de medici independenți cu privire la starea de sănătate a copiilor. Cu toate acestea, Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 3** din Convenție în ceea ce o privește pe prima reclamantă, constatând, în special, că nu fusese separată de copiii săi și că prezența lor constantă trebuie să fi atenuat într-o oarecare măsură suferința și frustrarea pe care trebuie să le fi simțit din cauză că nu-i putea proteja împotriva condițiilor în care fuseseră luați în custodie publică, astfel nefiind atins nivelul de gravitate cerut pentru a constitui tratamente inumane.

Kanagaratnam împotriva Belgiei (a se vedea, de asemenea, infra, „Privarea de libertate”)

13 decembrie 2011

Această cauză privea luarea în custodie publică pentru o perioadă de aproape patru luni într-un centru de tranzit închis, în așteptarea expulzării, a unei mame și a celor trei copii ai săi (având 13, 11, respectiv 8 ani la momentul faptelor), solicitanți de azil resortisanți srilankezi de origine tamilă care sosiseră în Belgia în ianuarie 2009.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție în ceea ce îi privește pe copii. A observat în special că circumstanțele cauzei erau comparabile cu cele din cauza [Muskhadzhiyeva și alții împotriva Belgiei](#) (a se vedea supra). Curtea a reiterat, de asemenea, că vulnerabilitatea specială a copiilor, deja traumatizați chiar înainte de a ajunge în Belgia, ca urmare a unor circumstanțe referitoare la războiul civil din țara lor de origine și a fugii acestora, fusese recunoscută și de către autoritățile belgiene, de vreme ce acestea îi acordaseră familiei în cele din urmă statutul de refugiat. Această vulnerabilitate crescuse la sosirea în Belgia, după arestarea lor la graniță și plasarea într-un centru închis în așteptarea expulzării. Așadar, în ciuda faptului că minorii fuseseră însoțiți de mama lor, Curtea a considerat că, plasându-i într-un centru închis, autoritățile belgiene îi expuseseră unor sentimente de anxietate și de inferioritate și, cu bună știință, riscaseră să le compromită dezvoltarea. În consecință, situația trăită de minori a reprezentat tratamente inumane și degradante. Curtea a constatat totuși că, în privința mamei copiilor, **nu a fost încălcat art. 3** din Convenție. Deși recunoștea că diminuarea rolului parental al acesteia, puterea sa redusă de a controla viața copiilor și neputința de a pune capăt suferinței copiilor o expuseseră cu siguranță la o incertitudine și o neajutorare extreme, acest fapt nu avea o motivare suficientă pentru o abordare diferită de cea adoptată în cauza [Muskhadzhiyeva și alții](#).

¹ „Sistemul Dublin” are scopul de a determina cărui stat membru al UE îi revine datoria de a examina o cerere de azil prezentată pe teritoriul unuia dintre statele membre de un resortisant al unei țări terțe. A se vedea, de asemenea, fișa tematică [„Cauzele Dublin”](#).

Fișă tematică – Minori migranți însoțiți, luați în custodie publică

Popov împotriva Franței (a se vedea, de asemenea, infra, „Privarea de libertate” și „Respectarea vieții de familie”)

19 ianuarie 2012

Reclamanții, un cuplu căsătorit din Kazahstan, însoțiți de cei doi copii ai lor, solicitaseră azil în Franța, dar cererea lor fusese respinsă, la fel ca și cererile pentru permis de ședere. În august 2007, reclamanții și copiii lor, pe atunci în vârstă de cinci luni și trei ani, au fost arestați la domiciliu și reținuți de poliție, iar în ziua următoare au fost transferați la aeroportul Charles-de-Gaulle pentru a fi trimiși înapoi în Kazahstan. Zborul a fost însă anulat, iar reclamanții și copiii lor au fost duși la centrul de cazare a străinilor luați în custodie publică din Rouen-Oissel, care avea autorizație pentru a primi familii.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție în ceea ce privește condițiile luării în custodie publică a copiilor. A observat, în special, că, deși familiile erau separate de alte persoane plasate în custodie publică în centrul din Rouen-Oissel, singurele paturi disponibile erau unele din fier pentru adulți, care erau periculoase pentru copii. Nu existau locuri de joacă, nici activități pentru copii, iar ușile automate de la camere erau periculoase pentru aceștia. Curtea a mai observat că Comisarul pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei și Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și a Pedepselor sau Tratamentelor Inumane sau Degradante (CPT) subliniaseră de asemenea că stresul, nesiguranța și atmosfera ostilă din aceste centre erau nocive pentru copiii mici, în contradicție cu principiile internaționale de protecție a copilului potrivit cărora autoritățile trebuie să facă tot ce le stă în putere pentru a evita deținerea copiilor pe perioade îndelungate. Luarea în custodie publică pentru o perioadă de două săptămâni, chiar dacă nu era excesivă în sine, putea părea foarte îndelungată pentru copiii trăind într-un mediu nepotrivit vârstei lor. Condițiile în care copiii reclamanților fuseseră obligați să trăiască împreună cu părinții lor într-o situație de vulnerabilitate deosebită, accentuată de luarea lor în custodie publică, nu puteau decât să le provoace suferință și să aibă repercusiuni psihice grave. Cu toate acestea, Curtea a considerat că **nu a fost încălcat art. 3** din Convenție în ceea ce privește condițiile în care fuseseră luați în custodie publică părinții, constatând, în special, că faptul de a nu fi fost separați de copiii lor în timpul luării în custodie publică le-a atenuat cu siguranță sentimentul de neputință, suferință și frustrare determinat de șederea în centrul de cazare a străinilor luați în custodie publică.

Mahmundi și alții împotriva Greciei

31 iulie 2012

Această cauză privea plasarea în custodie publică în centrul de cazare a străinilor luați în custodie publică Pagani de pe insula Lesbos a unui cuplu căsătorit din Afganistan, însoțit de copiii lor cu vârsta de doi și șase ani. Femeia era însărcinată în opt luni și a născut în Spitalul din Lesbos în timpul luării în custodie publică. Sora acesteia era însoțită de gemenii săi în vârstă de 14 ani. În august 2009, după ce au fost salvați de poliția maritimă de pe un vas care începea să se scufunde dincolo de insula Lesbos, au fost duși luați în custodie publică în vederea deportării.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, constatând că condițiile în care au fost ținuti în custodie publică reclamanții constituiseră tratamente inumane și degradante. A observat în special că în urma vizitei la Pagani din septembrie 2009 Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și a Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT) constatase că centrul era murdar peste măsură și deplânsese faptul că nu se înregistrase nicio îmbunătățire a situației, în pofida condițiilor „abominabile” ale custodiei publice pe care le criticase în raportul său din 2008. Curtea a subliniat, de asemenea, în special, lipsa oricărei supravegheri specifice a reclamanților, în pofida situației speciale a minorilor și a femeii însărcinate. În speță, Curtea a mai hotărât că **a fost încălcat art. 13** (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție, constatând în special că reclamanții nu avuseseră posibilitatea materială să depună plângere în instanță cu privire la condițiile luării lor în custodie publică din Pagani.

A.B. și alții împotriva Franței (nr. 11593/12) (a se vedea, de asemenea, infra, „Privarea de libertate” și „Respectarea vieții de familie”)

12 iulie 2016

Această cauză privea luarea în custodie publică a unui minor, în vârstă de 4 ani la momentul faptelor, timp de 18 zile, în cadrul unei proceduri de expulzare împotriva părinților săi, resortisanți armeni. Reclamanții se plâneau în special că luarea în custodie publică a fiului lor în centrul de cazare a străinilor luați în custodie publică din Toulouse-Cornebarrieu constituise un tratament contrar art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție în ceea ce privește copilul reclamanților, constatând că, având în vedere vârsta minorului și durata și condițiile luării sale în custodie publică în centrul de cazare a străinilor luați în custodie publică, autoritățile franceze îl supuseseră unui tratament care depășise nivelul de gravitate prevăzut la art. 3. Curtea a observat în special că, în cazul în care părinților li se aplica măsura luării în custodie publică,

Fișă tematică – Minori migranți însoțiți, luați în custodie publică

copiii erau *de facto* privați de libertate. Curtea a recunoscut că această privare de libertate, care decurgea din decizia legitimă a părinților de a nu îi încredința altor persoane, nu era în principiu contrară dreptului intern. Curtea a hotărât, cu toate acestea, că luarea în custodie publică a unui copil care își însoțea părinții era compatibilă cu Convenția doar dacă autoritățile naționale stabileau că luaseră această măsură de ultimă instanță numai după ce ar fi verificat, în circumstanțele specifice, că nu se putea aplica nicio altă măsură mai puțin restrictivă. În ultimul rând, Curtea a observat că autoritățile nu luaseră toate măsurile necesare pentru a executa măsura expulzării cât mai repede posibil, limitând astfel timpul petrecut în custodie publică. În lipsa unui risc deosebit de sustragere, plasarea în custodie publică timp de 18 zile părea disproporționată față de scopul urmărit.

A se vedea, de asemenea, hotărârile pronunțate de Curte în aceeași zi în cauzele [A.M. și alții împotriva Franței \(nr. 24587/12\)](#), [R.C. și V.C. împotriva Franței \(nr. 76491/14\)](#), [R.K. și alții împotriva Franței \(nr. 68264/14\)](#) și [R.M. și alții împotriva Franței \(nr. 33201/11\)](#).

[S.F. și alții împotriva Bulgariei \(nr. 8138/16\)](#)

7 decembrie 2017

Această cauză privea o plângere formulată de o familie de irakieni cu privire la condițiile în care aceștia fuseseră plasați în custodie publică în contextul migrației timp de câteva zile, atunci când încercau să traverseze Bulgaria în drum spre Europa Occidentală în 2015. Reclamanții se plâneau în special cu privire la condițiile în care cei trei minori – atunci în vârstă de 16, 11 și un an și jumătate – fuseseră ținuti în centrul de cazare a străinilor luați în custodie publică din Vidin. Prezentând o înregistrare video, aceștia susțineau în special că celula în care fuseseră ținuti era extrem de degradată. Susțineau, de asemenea, că autoritățile nu le furnizaseră alimente și băuturi în primele 24 de ore de la luarea în custodie publică și că biberonul și laptele copilului celui mai mic le fuseseră luate la sosirea în unitate și restituite mamei doar după 19 ore.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție în privința celor trei copii. A observat în special că perioada petrecută de către reclamanți în custodie publică – o perioadă de 32 de ore sau de 41 de ore (durata exactă fiind în litigiu între părți) – fusese mai scurtă decât perioadele la care se făcea trimitere în cauzele sus-menționate. Cu toate acestea, condițiile fuseseră mult mai rele decât cele din toate cauzele respective (inclusiv accesul limitat la instalațiile sanitare, lipsa aprovizionării cu alimente și băuturi, accesul cu întârziere la biberonul și laptele copilului). Curtea a considerat că, prin ținerea celor trei reclamanți minori în astfel de condiții, chiar pe termen scurt, autoritățile bulgare îi supuseseră pe aceștia la tratamente inumane și degradante.

Recunoscând că, în ultimii ani, statele părți aflate la frontierele externe ale Uniunii Europene avuseseră dificultăți în a face față fluxului masiv de migranți, Curtea a constatat totuși că nu se putea spune că, la momentul faptelor, Bulgaria se confrunta cu o urgență de asemenea proporții încât le era practic imposibil autorităților sale să asigure minime condiții decente în unitățile de reținere pe termen scurt în care decisese să-i plaseze pe migranții minori imediat după interceptarea și arestarea acestora.

[M.D. și A.D. împotriva Franței \(nr. 57035/18\)](#) (a se vedea, de asemenea, infra, „Privarea de libertate”)

22 iulie 2021

Cauza privea luarea în custodie publică a unei mame și a fiicei sale de patru luni, ambele de naționalitate maliană, în centrul de cazare a străinilor luați în custodie publică din Mesnil-Amelot nr. 2, în așteptarea transferului acestora în Italia, țara responsabilă cu examinarea cererii lor de azil.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art.3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție în privința ambelor reclamante. Având în vedere, în special, vârsta foarte mică a copilului, condițiile de primire din centrul de cazare a străinilor luați în custodie publică și durata custodiei publice (11 zile), a considerat că autoritățile supuseseră copilul și pe mama acestuia la un tratament care depășise nivelul de gravitate necesar pentru ca art. 3 să fie aplicabil.

[N.B. și alții împotriva Franței \(nr. 49775/20\)](#)

31 martie 2022²

Cauza privea luarea în custodie publică pentru o perioadă de 14 zile a unui cuplu georgian și a copilului acestora în vârstă de opt ani la momentul faptelor, care intraseră în Franța în mod ilegal și ale căror cereri de azil fuseseră respinse. Reclamanții susțineau că luarea lor în custodie publică constituise tratamente inumane ori degradante. Aceștia se plâneau, de asemenea, că autoritățile franceze nu îi eliberaseră ca urmare a deciziei Curții de a le admite cererea de măsuri provizorii vizând încetarea luării lor în custodie publică, în conformitate cu art. 39 (măsuri provizorii) din [Regulamentul Curții](#).

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din

² Hotărârea va rămâne definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 (hotărâri definitive) din [Convenția europeană a drepturilor omului](#).

Fișă tematică – Minori migranți însoțiți, luați în custodie publică

Convenție în privința copilului. A considerat, în special, că luarea în custodie publică a unui copil de 8 ani în condițiile care prevalau la momentul faptelor în centrul de cazare a străinilor luați în custodie publică unde fuseseră plasați, care a continuat timp de 14 zile, fusese excesivă în raport cu cerințele art. 3 din Convenție. Având în vedere vârsta mică a copilului, condițiile din centru și durata lungă a perioadei plasării în custodie publică, autoritățile competente îl supuseră pe copil unor tratamente care depășeau pragul de gravitate prevăzut la art. 3. În schimb, în privința părinților, Curtea a declarat că nu a putut concluziona, pe baza probelor aflate la dosar, că aceștia s-ar fi aflat într-o situație care să atingă pragul de gravitate pentru încălcarea art. 3 din Convenție. În plus, după ce a luat act de faptul că măsura provizorie adoptată de Curte în noiembrie 2020 prin care solicita guvernului să pună capăt luării în custodie publică a reclamanților pe parcursul procedurii în fața sa nu fusese executată, Curtea a constatat că, în lipsa vreunei justificări pentru o neexecutare a măsurii, autoritățile franceze nu își îndepliniseră obligațiile care le reveneau în temeiul art. 34 (dreptul la cerere individuală) din Convenție.

A se vedea, de asemenea, printre altele:

[G.B. și alții împotriva Turciei \(nr. 4633/15\)](#)

17 octombrie 2019

[M.H. și alții împotriva Croației \(nr. 15670/18\)](#) (a se vedea, de asemenea, supra, „Dreptul la viață”)

18 noiembrie 2021

Cereri pendinte

[A.S. și alții împotriva Ungariei \(nr. 34883/17\)](#)

Cerere comunicată Guvernului Ungariei la 10 iulie 2017

Cererea privește luarea în custodie publică, în condiții pretins inumane, a unei familii afgane (o mamă însărcinată în opt luni la momentul faptelor, soțul acesteia și cei doi copii minori) în zona de tranzit Röske de la frontiera dintre Ungaria și Serbia timp de o lună, în așteptarea examinării cererii de azil. Curtea a comunicat cererea Guvernului Ungariei și a adresat întrebări părților în temeiul art. 3 (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante), art. 5 (dreptul la libertate și la siguranță) și art. 13 (dreptul la un recurs efectiv) din Convenție.

Cereri similare pendinte: [N.A. și alții împotriva Ungariei \(nr. 37325/17\)](#) și [H.M. și alții împotriva Ungariei \(nr. 38967/17\)](#), comunicate Guvernului la 13 septembrie 2017.

Privarea de libertate și contestarea legalității luării în custodie publică

[Muskhadzhiyeva și alții împotriva Belgiei](#) (a se vedea, de asemenea, supra, „Condiții ale luării în custodie publică”)

19 ianuarie 2010

Această cauză privea luarea în custodie publică timp de peste o lună a patru copii minori și a mamei lor într-un centru de tranzit închis. Aceștia se plâneau în special că luarea lor în custodie publică fusese ilegală și că recursul formulat în fața curții de casație fusese inefficient, întrucât fuseseră îndepărtați din țară înainte ca instanța să pronunțe o decizie.

Curtea a observat în special că reclamanții se aflaseră într-o situație în care era posibilă, în principiu, în temeiul Convenției, plasarea lor în custodie publică (Convenția autorizează „arestarea sau detenția legală a unei persoane pentru o a împiedica să pătrundă în mod ilegal pe teritoriu sau împotriva căreia se află în curs o procedură de expulzare ori de extrădare”). Aceasta nu însemna, totuși, că luarea lor în custodie publică fusese în mod necesar legală. În speță, în măsura în care cei patru copii fuseseră ținuți într-un centru închis conceput pentru adulți și cu totul nepotrivit pentru extrema lor vulnerabilitate, deși erau însoțiți de mama lor, Curtea a hotărât că a fost **încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) în privința acestora. Cu toate acestea, Curtea nu a găsit motive, pe de altă parte, pentru a considera că luarea în custodie publică a mamei constituia o încălcare a Convenției. Ea fusese plasată în custodie publică în mod legal în vederea expulzării din Belgia. Prin urmare, Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 5 § 1** din Convenție în privința acesteia. În plus, Curtea a hotărât că niciunul dintre reclamanți nu a fost victima unei **încălări a art. 5 § 4** (dreptul ca un tribunal să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție. Era adevărat că decizia Curții de Casație din Belgia cu privire la cererea reclamanților fusese pronunțată după ce aceștia fuseseră trimiși înapoi în Polonia. Anterior, totuși, două instanțe având jurisdicție *de facto* și *de jure* examinaseră cererea fără întârziere, în timp ce aceștia se aflau încă în Belgia. Curtea a subliniat că, în principiu, era suficient ca o singură instanță să examineze calea de atac, cu condiția ca procedura urmată să aibă un

Fișă tematică – Minori migranți însoțiți, luați în custodie publică

caracter judiciar și să ofere persoanei în cauză garanții corespunzătoare tipului de privare de libertate în cauză.

Kanagaratnam împotriva Belgiei (a se vedea, de asemenea, supra, „Condiții ale luării în custodie publică”)

13 decembrie 2011

Această cauză privea luarea în custodie publică a unei mame și a celor trei copii minori ai săi timp de aproape patru luni într-un centru închis pentru străini aflați în situație de ședere ilegală, în așteptarea îndepărtării. Aceștia se plâneau în special că luarea lor în custodie publică continuă nu fusese conform legii și fusese arbitrară.

Curtea a hotărât că a fost **încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție în privința celor trei copii și a mamei acestora, constatând că luarea lor în custodie publică fusese ilegală. Cu privire la copii, în special, Curtea a considerat că, prin plasarea acestora într-un centru închis conceput pentru adulți străini aflați în situație de ședere ilegală, în condiții total nepotrivite pentru extrema lor vulnerabilitate ca minori, autoritățile belgiene nu garantaseră suficient copiilor dreptul la libertate. Faptul că minorii fuseseră însoțiți de mama lor nu era un motiv care să infirme această concluzie.

Popov împotriva Franței (a se vedea, de asemenea, supra, „Condiții ale luării în custodie publică” și infra, „Respectarea vieții de familie”)

19 ianuarie 2012

Această cauză privea luarea în custodie publică a unui cuplu de solicitanți de azil și a celor doi copii minori timp de două săptămâni, în așteptarea îndepărtării acestora. Aceștia se plâneau în special că luarea lor în custodie publică fusese ilegală.

Curtea a hotărât că a fost **încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție în privința copiilor. A constatat, în special, că, deși copiii fuseseră plasați împreună cu părinții lor într-o aripă rezervată familiilor, situația lor specială nu fusese luată în calcul de către autoritățile franceze, care nu încercaseră să stabilească dacă o soluție alternativă, alta decât luarea în custodie publică, putea fi avută în vedere. Curtea a mai hotărât că a fost **încălcat art. 5 § 4** (dreptul ca un tribunal să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție în privința copiilor. În acest sens, a observat în special că, deși părinții avuseseră posibilitatea ca legalitatea lipirii lor de libertate să fie examinată de instanțele franceze, copiii care își „însoțeau” părinții se aflau într-un vid legislativ, incapabili să utilizeze o astfel de cale de atac. În speță, nu fusese pronunțată nicio decizie de îndepărtare a copiilor pe care aceștia să o poată contesta în instanță. Nu se dispusese nici luarea în custodie publică, instanțele neputând examina astfel legalitatea prezenței lor în centru de cazare a străinilor luați în custodie publică. Aceasta fiind situația, ei nu putuseră beneficia de protecția conferită de Convenție.

A se vedea, de asemenea: hotărârile din cauzele **A.B. și alții împotriva Franței (nr. 11593/12)**, **R.K. și alții împotriva Franței** (nr. 68264/14) și **R.M. și alții împotriva Franței (nr. 33201/11)** din 12 iulie 2016.

Popov împotriva Franței (a se vedea, de asemenea, supra, „Condiții ale luării în custodie publică” și infra, „Respectarea vieții de familie”)

12 iulie 2016

Această cauză privea luarea în custodie publică a doi minori care își însoțeau mama în contextul procedurii de expulzare.

În prezenta cauză, Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție în privința copiilor. A observat în special că opțiunea de a recurge la o măsură mai puțin coercitivă fusese respinsă de către prefect din cauza refuzului mamei de a contacta poliția de frontieră pentru a i se organiza plecarea, a lipsei documentelor de identitate și a incertitudinii legate de cazarea sa. Astfel, autoritățile franceze au încercat în mod efectiv să stabilească dacă luarea în custodie publică a acestei familii era o măsură de ultimă instanță la care nu exista alternativă. Curtea a hotărât, de asemenea, că a fost **încălcat art. 5 § 4** (dreptul ca un tribunal să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție în privința copiilor.

Fișă tematică – Minori migranți însoțiți, luați în custodie publică

A se vedea, de asemenea, hotărârea pronunțată de Curte în aceeași zi în cauza [R.C. și V.C. împotriva Franței \(nr. 76491/14\)](#).

A se vedea, de asemenea, hotărârile recente: [G.B. și alții împotriva Turciei \(nr. 4633/15\)](#), hotărârea din 17 octombrie 2019; [Bilalova și alții împotriva Poloniei](#), hotărârea din 26 martie 2020.

[R.R. și alții împotriva Ungariei \(nr. 36037/17\)](#)

2 martie 2021

Cauza privea luarea în custodie publică a unei familii solicitante de azil, care includea trei copii minori, în zona de tranzit Röszke de la granița cu Serbia în perioada aprilie-august 2017. Reclamanții se plâneau în special de faptul și de condițiile în care au fost plasați în custodie publică în zona de tranzit, de lipsa unei căi de atac legale împotriva condițiilor în care au fost plasați în custodie publică și de lipsa unui control judiciar al luării lor în custodie publică.

Curtea a constatat că șederea reclamanților în zona de tranzit constituise o privare de libertate *de facto*. A considerat că, în lipsa oricărei decizii formale a autorităților și doar în temeiul unei interpretări prea largi a unei dispoziții generale a legii, luarea în custodie publică a reclamanților nu putea fi considerată să fi fost legală. În consecință, a concluzionat că nu existase în speță un temei legal strict definit pentru luarea în custodie publică a reclamanților și că, astfel, a fost **încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție. În lipsa unei decizii formale a autorităților și a unei proceduri prin care o instanță să statueze într-un termen scurt asupra luării în custodie publică a reclamanților Curtea a considerat, de asemenea, că a fost **încălcat art. 5 § 4** (dreptul ca un tribunal să statueze într-un termen scurt asupra legalității deținerii) din Convenție. În sfârșit, ținând seama, în special, de vârsta mică a copilului, de sarcina și de starea de sănătate a mamei reclamante și de durata șederii reclamanților în condițiile din zona de tranzit, Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție.

A se vedea, de asemenea: [M.B.K și alții împotriva Ungariei \(nr. 73860/17\)](#), hotărârea (Comitetului) din 24 februarie 2022.

[M.D. și A.D. împotriva Franței \(nr. 57035/18\)](#) (a se vedea, de asemenea, supra, „Condiții ale luării în custodie publică”)

22 iulie 2021

Cauza privea luarea în custodie publică a unei mame și a fiicei sale de patru luni, ambele resortisante maliene, în centrul de cazare a străinilor luați în custodie publică din Mesnil-Amelot nr. 2, în așteptarea transferului acestora în Italia, țara responsabilă cu examinarea cererii lor de azil.

Curtea a considerat că a fost **încălcat art. 5 § 1** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție în privința celei de-a doua reclamante, constatând că probele care îi fuseseră prezentate erau suficiente pentru a concluziona că autoritățile naționale nu efectuaseră o examinare adecvată, în conformitate cu normele juridice aplicabile în prezent în Franța, pentru a se asigura că plasarea inițială în custodie publică a mamei, însoțită de fiica sa, și prelungirea sa ulterioară erau măsuri de ultimă instanță care nu puteau fi înlocuite cu o alternativă mai puțin restrictivă. Curtea a considerat, de asemenea, că **a fost încălcat art. 5 § 4** (dreptul ca un tribunal să statueze într-un termen scurt asupra legalității detenției) din Convenție în privința celei de-a doua reclamante, constatând că acesta nu beneficiase de un control judecătoresc care să cuprindă toate condițiile necesare pentru ca luarea în custodie publică să fie legală în sensul primului paragraf al art. 5.

A se vedea, de asemenea:

[M.H. și alții împotriva Croației \(nr. 15670/18\)](#) (a se vedea, de asemenea, supra, „Dreptul la viață”)

18 noiembrie 2021

Cerere pendinte

[A.S. și alții împotriva Ungariei \(nr. 34883/17\)](#)

Cerere comunicată Guvernului Ungariei la 10 iulie 2017

A se vedea supra, „Condiții ale luării în custodie publică”.

Dreptul la respectarea vieții de familie

Popov împotriva Franței (a se vedea, de asemenea, supra, „Condiții ale luării în custodie publică” și „Privarea de libertate”)

19 ianuarie 2012

Această cauză privea luarea în custodie publică a unui cuplu de solicitanți de azil și a celor doi copii ai acestora timp de două săptămâni, în așteptarea îndepărtării lor. Reclamanții susțineau în special că luarea lor în custodie publică nu fusese o măsură necesară în raport cu scopul urmărit, iar condițiile și durata luării în custodie publică constituiseră o ingerință disproporționată în dreptul lor la viața privată și de familie.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție în privința copiilor și a părinților lor. În primul rând, a constatat că ingerința în viața de familie a reclamanților ca urmare a luării lor în custodie publică timp de două săptămâni la centru fusese în conformitate cu Codul francez privind intrarea și șederea străinilor și dreptul la azil și urmărise scopul legitim de a combate imigrația ilegală și de a preveni infrafracționalitatea. În continuare, făcând trimitere la consensul larg, în special în dreptul internațional, potrivit căruia interesul copiilor este primordial în toate deciziile care îi privesc, Curtea a observat că Franța era una dintre cele trei țări europene care, în mod sistematic, permisesse luarea în custodie publică a minorilor însoțiți. În speță, dat fiind că nu existase niciun risc ca reclamanții să fugă, luarea în custodie publică a acestora nu fusese justificată de nicio nevoie socială imperioasă, mai ales că plasarea lor într-un hotel în august 2007 nu ridicase nicio problemă. Cu toate acestea, autoritățile franceze nu par să fi căutat altă soluție decât luarea în custodie publică sau să fi făcut tot ce le era cu putință pentru ca decizia de îndepărtare să fie pusă în aplicare în cel mai scurt timp posibil. În sfârșit, după ce a reamintit că, în cauza *Muskhadzhiyeva și alții împotriva Belgiei* (a se vedea supra, „Condiții ale luării în custodie publică” și „Dreptul la libertate și la siguranță”), respinsese o plângere similară celei a reclamanților, Curtea a considerat, totuși, ținând seama de factorii de mai sus și de evoluțiile recente ale jurisprudenței referitoare la „interesul superior al copilului” în contextul luării în custodie publică a migranților copii³, că interesul superior al copilului impune nu numai ca familiile să fie ținute împreună, ci și ca luarea în custodie publică a familiilor cu copii mici să fie limitată. În cazul reclamanților, Curtea a constatat că luarea în custodie publică pentru o perioadă de două săptămâni într-o centru închis fusese disproporționată față de scopul urmărit.

A se vedea, de asemenea: hotărârile din cauzele **A.B. și alții împotriva Franței (nr. 11593/12)** și **R.K. și alții împotriva Franței (nr. 68264/14)** din 12 iulie 2016; hotărârea din cauza **Bistieva și alții împotriva Poloniei** din 10 aprilie 2018.

A.M. și alții împotriva Franței (nr. 24587/12) (a se vedea, de asemenea, supra, „Condiții ale luării în custodie publică” și „Privarea de libertate”)

12 iulie 2016

Această cauză privea luarea în custodie publică a doi minori care își însoțeau mama în contextul procedurii de expulzare.

Curtea a hotărât că **nu a fost încălcat art. 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție cu privire la copii și la mama lor, constatând că aceștia nu au suferit o ingerință disproporționată în exercitarea dreptului lor la respectarea vieții de familie. A observat în special că măsura luării în custodie publică a urmărit scopul legitim de a combate imigrația ilegală și de a controla intrarea și șederea străinilor în Franța. A servit, *inter alia*, pentru a proteja securitatea națională, ordinea publică și economia țării și pentru a preveni faptele penale. În speță, Curtea a considerat că luarea în custodie publică, care a durat în total opt zile, nu părea a fi fost disproporționată față de scopul urmărit.

A se vedea, de asemenea, hotărârea pronunțată de Curte în aceeași zi în cauza **R.C. și V.C. împotriva Franței (nr. 76491/14)**.

³ A se vedea *Rahimi împotriva Greciei*, hotărârea din 5 aprilie 2011.

Fișă tematică – Minori migranți însoțiți, luați în custodie publică

Texte și documente

A se vedea, în special:

- [Manual de drept european în materie de azil, frontiere și imigrație](#), Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2013
 - [Pagina web](#) a Comisarului pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei despre lucrarea tematică „Migrația”
 - [Pagina web](#) a Reprezentantului Special al Secretarului General al Consiliului Europei pentru migrație și refugiați
-

Contact presă:

Tel.: +33 (0)3 90 21 42 08